

Naislääkärin matka toisiin todellisiin

”Kokkola oli kelpo kaupunki, mutta ennen aikuisikää ainoa näkemäni värillinen ihminen oli hymyillyt lakritsipatukan paperissa.” Siinä lähtökohta suomalaislääkäri **Anneli Vainion** (s. 1947) matkalle maailmaan. Hän haaveili nuorempana työstä kehitysmaissa, mutta elämä meni toisin. Se vei kivunhoitoon perehtyneen suomalaislääkärin kuitenkin myöhemmin vapaaehtoisuuteen Kambodzaan.

Missä kalat syövät puiden lehtiä (Duodecim) on eläväinen kertomus matkasta lääkärin ja potilaan kohtaamisiin ja toisenlaisiin todellisiin, jotka

muuttavat maailmankuvaa pysyvästi.

Hyvinvointivaltion ihmisten suojattu elämä näyttyy sukelluksen jälkeen kollektiivisena, valittuna harhana, jota ”ylläpidämme mukavuutemme nimissä” ja kiire keinona, jonka avulla itse kukin estää muita todellisuuksiin tulvahtamasta mieleen. Anneli Vainion valoisia viestiä on, että jokainen voi päättää toisin ja olla muuttamassa maailmaa parempaan.

Anneli Vainio on toiminut HYKS:n kipuklinikan erikoislääkärinä, Terhokodin johtajana, WHO:n konsulttina, apulaisprofessorina McGillin yliopiston anestesian yksikössä ja johtajana yliopiston kipuklinikassa. Humanitaarista työtä hän on tehnyt Kambodzassa Douleurs sans frontières -järjestön kipuklinikassa ensi kertaa vuonna 2003. Kaikkiaan hän on matkustanut maahan kuusi kertaa opettamaan lääkäreille kivunhoitoa. Nykyisin Vainio asuu Ranskassa.

Valokuvan terapeuttinen voima

Uutuuskirja Valokuvan terapeuttinen voima (Duodecim) on ensimmäinen Suomessa julkaistu valokuvaterapian ja terapeuttisen valokuvan perusteos, joka esittelee teoriaa ja menetelmiä ja antaa käytännön

esimerkkejä valokuvatyöskentelystä. Kirja juhlistaa myös juuri alkanutta Valokuvan Vuotta.

- Valokuvan terapeuttinen voima sopii visuaaliseen nykymaailmaan. Tavoitteena on lisätä ihmisen itseymmärrystä ja syventää terapeuttista prosessia, päätoimittaja, psykoterapeutti **Ulla Halkola** määrittelee.

Menetelminä valokuvaterapiassa voidaan käyttää asiakkaan omaelämäkerrallisia valokuvia, symbolisia, sosiatiivisia valokuvia sekä uusien valokuvien ottamista ja käyttämistä terapeuttisena välineenä.

Valokuvan avulla voidaan tuoda päivänvaloon asioita, joihin sanat eivät riitä, sillä kuva ohittaa verbaalisen, rationaalisen tason. Valokuvien katselu ja keskustelu tuovat esiin muistot, tunteet, ajatukset ja uskomukset. Kuvien avulla asiakas näkee ja tulee nähdyksi, on katseen kohde ja katsoo itse. Moniaistisuus ja kehollisuus ovat läsnä.

Valokuvaterapia ei ole itsenäinen psykoterapian muoto, mutta sen menetelmiä voidaan käyttää psykoterapiassa sekä sosiaali-, kasvatus- ja terveysalan ammattihenkilöiden tekemässä ennaltaehkäisevässä, hoitavassa ja kuntouttavassa työssä.

Kirjan ovat toimittaneet **Ulla Halkola, Lauri Mannermaa, Tarja Koffert ja Leena Koulu.**

Ruotsi-Suomen ensimmäinen lääkärikirja vuodelta 1578

Lääkäriliitto on julkaissut suomennoksen Ruotsi-Suomen ensimmäisestä lääkärikirjasta Een Nyttigh Läkere Book vuodelta 1578. Vaativan käännöstyön on tehnyt lääkintöneuvos **Sakari Härö** eläkepäivien harrastuksenaan. Alkuperäisteoksen kirjoittaja oli Ruotsin ensimmäinen lääketieteen tohtori **Benedictus Olai** (alkuaan Bengt Olsson).

Vuonna 1524 Örebrossa syntynyt Bengt Olsson opiskeli lääkäriksi mm. Wittenbergin, Rostockin, Leipzigin ja ilmeisesti myös useassa Italian yliopistossa. Kotimaahan palattuaan tohtori Benedictus Olai ryhtyi harjoittamaan ammattiaan Tukholmassa vuonna 1561 ja toimi Eerik XIV:n sekä Juhana III:n hovissa lääkärinä. Hän kuoli vuonna 1582.

Een Nyttigh Läkere Book -teoksessa Benedictus

Olai pyrki kuvaamaan sairauksien hoitoa yksinkertaisesti ja kansan omia ilmaisuja käyttäen. Hoito-ohjeet ja reseptit hän poimi lähdeä mainitsematta latinan-, saksan- ja tanskankielisistä lääkärikirjoista.

Ajan lääkärikirjojen tapaan teos alkaa pään sairauksista ja etenee kohti kehon alempia osia. Tautien syyt ja oireet kuvataan varsin suppeasti. Sairauksien katsotaan usein johtuvan huonoista elintavoista, väärästä ruokavaliosta tai rasituksesta. Verenkiertoa ei Olain aikaan tunnettu. Humoraaliopin ja galeenisen fysiologian avulla pyrittiin ymmärtämään, mitä sairaassa elimistössä oli tapahtunut ja mihin hoito olisi kohdistettava.

Kauppatarvina kulkevilla maustekasveilla oli tärkeä asema lääkkeiden aineksina. Tavallinen kansa joutui tyytymään luonnosta löytyviin kasveihin. Kirjassa onkin erikseen ohjeita vähävaraisille sopivista lääkkeistä.

Eri rohdoksia on kirjassa mainittu lähes 700. Härö on laatinut kirjan loppuun selitysoosan tekstissä esiintyvistä nimistä ja käsitteistä. Sitä täydentää kasvitieteen professori Yrjö Vasarin laatima kasvitieteellisten nimien luettelo.

Kirjan julkaiseminen kuuluu osana Lääkäriliiton kulttuurihistorialliseen toimintaan, jonka tavoitteena on entisajan lääketieteen tekeminen tutuksi tämän päivän lääkäreille. Suomen Lääkäriliitto myy kirjaa omakustannushintaan 12 euroa.